

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

معاونت پژوهش

عنوان

بررسی قاعده تحصیل ناپذیری رخصت با

معصیت در فقه امامیه و شافعی

استاد راهنما

دکتر احمد مرتاضی

نگارنده

رقیه حلیمی

سال تدوین

۱۴۰۳

بررسی قاعده تحصیل ناپذیری رخصت با معصیت در فقه امامیه و شافعی سطح ۳ رقیه حلیمی

صورت جلسه دفاع

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیّه خواجه‌نرمان

تحمیدیه

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ ﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
نَسْتَعِينُ﴾ ﴿اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
الضَّالِّينَ﴾

تقدیم

تقدیم به حقیقت جویان و
سالکان راه حقیقت و شریعت

- (٢٤) السيوطي، جلال الدين عبدالرحمن، الاشباه والنظائر في قواعد و فروع فقه الشافعيه، بيروت، دار إحياء الكتب العربيه، بى تا.
- (٢٥) الشاطبي، ابراهيم بن موسى، الموافقات في أصول الشريعة، بيروت، دار المعرفه، ١٤٠٥.
- (٢٦) الشافعي، محمد بن ادريس، ديوان الإمام الشافعي، تحقيق عمر فاروق الطباع، چاپ اول، بيروت، دار الأرقم بين أبى أرقم، ١٩٩٥.
- (٢٧) شهيد اول، محمد بن مكى، اللمعه الدمشقيه، ترجمه على شيروانى و محسن غرويان، چاپ پنجاه و پنجم، قم، دار الفكر، ١٣٩٤.
- (٢٨) شهيد ثانى، زين الدين بن على، الروضه البهيه فى شرح اللمعه الدمشقيه، ترجمه نمودارى حميد مسجد سرايى، انتشارات حقوق اسلامى، ١٣٩٥.
- (٢٩) شوشترى، محمد تقى، النجعه فى شرح اللمعه، چاپ اول، قم، كتابفروشى صدوق، ١٤٠٦.
- (٣٠) صدوق، (ابن بابويه) محمد بن على، عيون أخبار الرضا، ترجمه آقا نجفى قوچانى، چاپ اول، قم، مؤسسه انتشاراتى پيام علمدار ١٣٨٧.
- (٣١) -----، علل الشرايع، ترجمه على اكبر ميرزائى، چاپ اول، قم، مؤسسه نشر زهير، ١٣٨٩.
- (٣٢) -----، معانى الأخبار، ترجمه عبدالعلى محمدى شاهرودى، چاپ دوم، تهران، دار الكتب الاسلاميه، ١٣٧٧.
- (٣٣)، كتاب الخصال، تصحيح على اكبر الغفارى، چاپ پنجم، قم، مؤسسه النشر الإسلامى، ١٤١٦.
- (٣٤) صدر، سيد محمدباقر، بحوث فى علم الأصول، چاپ اول، قم، نشر مجمع علمى شهيد صدر، ١٣٧١.

- (۳۵) الضبی المحاملی الشافعی، القاضی ابوالحسن أحمد بن محمد، اللباب فی فقه الشافعی، تحقیق عبدالکریم بن صنیان، چاپ اول، المدینه المنوره، دار البخاری ۱۴۱۶.
- (۳۶) طباطبائی، (علامه) سید محمد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ترجمه سید محمد باقر موسوی همدانی، تهران، کتابفروشی اسلامیّه، ۱۳۸۴.
- (۳۷) الطبرسی، ابومنصور احمد بن علی، الاحتجاج، تحقیق شیخ ابراهیم بهادری، چاپ پنجم، تهران، انتشارات اسوه، ۱۴۲۴.
- (۳۸) الطوسی، ابوجعفر محمد بن الحسن، کتاب الخلاف فی الفقه یا مسائل الخلاف، به کوشش حاج محمد حسین کوشانیور، چاپ دوم، تهران، چاپخانه رنگین، ۱۳۷۷.
- (۳۹) -----، التبیان فی تفسیر القرآن، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۰۹.
- (۴۰) العسکری، ابوهلال، معجم الفروق اللغویه، چاپ هفتم، تهران، موسسه نشر اسلامی، ۱۴۳۶ق.
- (۴۱) عظیمی، حبیب الله، تاریخ فقه و فقهاء، چاپ سوم، تهران، انتشارات اساطیر، ۱۳۹۰.
- (۴۲) عمید زنجانی، عباسعلی، دانشنامه فقه سیاسی، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۹.
- (۴۳) عیسی عاشور، فقه آسان در مذهب امام شافعی، ترجمه محمود ابراهیمی، سنج، ۱۳۶۷.
- (۴۴) الفراهیدی، خلیل بن أحمد، کتاب العین، تحقیق مهدی المخزومی و ابراهیم السامرائی، چاپ سوم، تهران، انتشارات اسوه، ۱۴۳۲.
- (۴۵) الفراء البغوی، الحسین بن مسعود، التهذیب فی فقه الإمام الشافعی، بیروت، دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۸.

- (۴۶) فیض، علیرضا، مبادی فقه و اصول، چاپ دهم، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۸.
- (۴۷) قابل، هادی، قاعده عدالت و نفی ظلم، چاپ اول، قم، انتشارات فقه الثقلین، ۱۳۹۳.
- (۴۸) قرطبی، محمد بن أحمد، الجامع لأحكام القرآن، بیروت، دارالفکر العربی، ۱۴۱۹.
- (۴۹) الکلینی، (ثقه الإسلام) محمد بن یعقوب، موسوعه الكتب الأربعة، فروع الکافی، بیروت، الأمیره للطباعه، ۲۰۰۸.
- (۵۰) الماوردی البصری، ابوالحسن علی بن محمد، الحاوی الكبير فی فقه الإمام الشافعی، تحقیق علی محمد المعوض، چاپ اول، بیروت، دار الكتب العلمیه، ۱۹۹۴.
- (۵۱) المحلاوی، محمد بن عبدالرحمن، تسهیل الوصول، چاپ اول، القاهرة، مطبعه مصطفى البابي الحلبي، ۱۴۰۷.
- (۵۲) محقق نائینی، محمد حسن، فوائد الأصول، تقریرات محمدعلی کاظمی خراسانی، قم، مؤسسه النشر الإسلامی، ۱۳۷۶.
- (۵۳) المحلاوی، محمد بن عبدالرحمن، تسهیل الوصول إلى علم الأصول، مکه المکرّمه، المكتبه المکیه، ۱۴۲۸.
- (۵۴) محمدحافظ، عبدالرحمن، الخلاصه علی مذهب الإمام الشافعی، تحقیق عبدالرؤوف علی، چاپ دوم، دبی، دار المنار، ۱۹۹۴.
- (۵۵) مختاری مازندارانی، محمدحسین، فرهنگ اصطلاحات فقهی، چاپ اول، تهران، انتشارات انجمن قلم ایران، ۱۳۷۷.
- (۵۶) مدنی، سید محمود، احکام مصلحتی در فقه اسلامی، چاپ اول، مشهد مقدس، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۹۳.
- (۵۷) مدیر شانه‌چی، کاظم، آیات الأحکام، چاپ اول، تهران، انتشارات سازمان سمت، ۱۳۷۸.
- (۵۸) مسجدسرائی، حمید، ترمینولوژی فقه، چاپ اول، تهران، انتشارات پیک کوثر، ۱۳۹۱.

(۵۹) مسلم، ابوالحسین بن الحجاج القشیری النیشابوری، صحیح مسلم، چاپ اول، بیروت، دار الفکر، ۱۹۹۳.

(۶۰) موسوی بجنوردی، سید محمد، القواعد الفقهیه، قم، نشر الهادی، ۱۴۱۹.

(۶۱) موسوی غروی، سید محمد جواد، فقه استدلالی در مسائل خلافتی، چاپ اول، تهران، نشر اقبال، ۱۳۷۷.

(۶۲) مکارم شیرازی، (آیت الله العظمی) ناصر، أنوار الأصول، به کوشش احمد قدسی، چاپ اول، قم، مدرسه امام علی بن ابی طالب (علیه السلام)، ۱۴۲۸.

(۶۳) میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، قوانین الأصول، چاپ اول، تهران، المكتبة العلمیه الإسلامیه، ۱۳۷۸ ق.

(۶۴) النووی، محیی الدین یحیی بن شرف، المجموع فی شرح المهدب، بیروت، دار الفکر، بی تا.

(۶۵) وحیدی، محمد، فلسفه و اسرار احکام، چاپ اول، قم، نشر عصمت، ۱۳۸۱.

ب) مقالات علمی - پژوهشی

(۶۶) برجی، یعقوب علی، نگاهی به دسته بندی باب های فقه، مجله فقه اهل بیت، شماره ۳، ۱۳۷۴.

(۶۷) السید أحمد السید، زینب، تطبيقات الرخص الشرعیة، مجله جامعه الأزهر، الإصدار الأول، العدد ۹۳، ۲۰۲۴.

(۶۸) صلاح، أسامه، الموسوعه الفقهیه الكويتیه، بی جا، بینا، بی تا.

(۶۹) عباسی، وحید و همکاران، ماهیت شناسی عزیمت و رخصت در دانش اصول، فصلنامه جستارهای فقهی و اصولی، سال ۷، شماره ۲۴، ۱۴۰۰.

(۷۰) عبداللهی علی بیک، حمیده، قاعده اضطرار، فصلنامه مطالعات اسلامی، شماره ۶۳، ۱۳۸۳.

- ۷۱) کاظمی، زهره و همکاران، نظریه رخص شرعی در فقه امامیه، مجله فقه و مبانی حقوق اسلامی، سال ۴۷، شماره ۱، ۱۳۹۳.
- ۷۲) لطفی، اسدالله، تحلیل حکم فقهی رخصت و عزیمت، مجله مطالعات اسلامی فقه و اصول، سال ۴۵، شماره ۹۲، ۱۳۹۲.
- ۷۳) مبلغی، احمد، نگاهی به مراحل تکامل فقه شیعه، مجله کاوشی نو در فقه اسلامی، دوره ۱۰، شماره پیاپی ۳۸، ۱۳۸۲.
- ۷۴) مهذب، علی، تحقیقی در حکم و انواع و اقسام آن در حقوق اسلامی، مجله مقالات و بررسی‌ها، شماره ۲۸، ۱۳۵۶.
- ۷۵) نظری، اعظم و همکاران، عزیمت یا رخصت بودن نماز قصر در ساحت فقه مقارن، دو فصلنامه فقه مقارن، سال ۱۰، شماره ۱۹، ۱۴۰۱.